

آذوح: ۹۶ روز از صد روزی که دولت برای اجرای بسیاری از طرح ها از جمله نجات دریاچه ارومیه وعده داده می گذرد. اما در حالیکه به گفته مسئولان محیط زیست این دریاچه در روزهای اخیر به بدترین وضعیت در صد سال گذشته رسیده و طوفان های نمکی آغاز شده است، نمایندگان این شهر و شهرهای اطراف در مجلس اعلام کرده اند هنوز هیچیک از راهکارهای ۱۸ گانه دولت برای نجات ارومیه عملیاتی نشده است.

به گزارش خبرنگار مهر، در حالیکه مدیر کل محیط زیست آذربایجان غربی هفته گذشته از قرار گرفتن دریاچه ارومیه در بدترین وضعیت خود در صد سال گذشته خبر می دهد و می گوید: در آینده ای نزدیک شاهد بروز انواع سرطان در منطقه ی شمال غرب کشور خواهیم بود اما نماینده مردم تبریز معتقد است هنوز هیچ یک از راهکار های ۱۸ گانه که در اولین جلسه هیات دولت با تشکیل کارگروه نجات دریاچه ارومیه تصویب شد عملیاتی نشده اند.

به گفته مدیر کل محیط زیست آذربایجان غربی در حال حاضر قسمت جنوبی دریاچه به طور کامل خشک شده و از ناحیه شرق نیز به شدت در حال کویری شدن است چرا که از سال ۷۵ به بعد دریاچه ارومیه نزدیک به ۳۰ میلیارد مترمکعب آب از دست داده و تنها ۲ میلیارد متر مکعب، آب در دریاچه باقی مانده که این مقدار، نزدیک به شش درصد از کل آب دریاچه ی ارومیه است.

حسن عباس نژاد که رطوبت خارج شده از دریاچه در گذشته را عامل بروز بارندگی در منطقه و عامل کنترل آب و هوای منطقه میدانند حالا افزایش دما در این منطقه را به دلیل نبود رطوبت دریاچه دلیل اصلی کاهش بارندگی بر روی دریاچه عنوان می کند.

سدسازی مهمترین عامل نابودی دریاچه

به اعتقاد مدیر کل محیط زیست آذربایجان غربی، سدسازی عمده ترین دلیل خشک شدن این دریاچه است چرا که رودها و سیلابها اصلیتترین منابع تأمین کننده آب دریاچه ارومیه اند اما متأسفانه در سال های اخیر با سدسازی جلوی رودها و سیلابها گرفته شده است.

هنوز اعتباری برای نجات ارومیه به دستمان نرسیده است

آنطور که عباس نژاد می گوید: در زمان دولت قبلی ۲۴ پروژه نجات دریاچه تصویب شده بود، اما پیگیری چندانی نشد و اعتبار اختصاص یافته برای عملی کردن این پروژه ها نیز بسیار اندک بود دولت تدبیر و امید نیز با اینکه جلساتی را

پیرامون این موضوع برگزار کرده ولی هنوز اعتباری برای نجات دریاچه ارومیه اختصاص نیافته است.

عدم وجود مکانیسم مالی مناسب برای حمایت از پروژه نجات دریاچه ارومیه معاون دفتر زیستگاه و امور مناطق سازمان حفاظت محیط زیست، نیز به تصویب ۱۷ طرح برای نجات دریاچه ارومیه در هیأت دولت اشاره می کند و می گوید: بنا به عزم و قول هیأت دولت یازدهم و به ویژه رئیس دولت برای حل مشکل دریاچه ارومیه، پس از بازدید رئیس جمهور از دریاچه ارومیه کارگروه نجات دریاچه تشکیل و وزیر نیرو به عنوان رئیس این کارگروه تعیین شد. به گفته باقر زاده کریمی، در نظر نگرفتن مکانیسم مالی برای حمایت از پروژه نجات دریاچه ارومیه که نیاز به ۱۳۰۰ میلیارد تومان بودجه داشت با توجه به کمبود بودجه دولت و نبود منابع مالی جایگزین همچون کمکهای مردمی، سازمان خصوصی و نهادهای بین المللی، باعث توقف پروژه قبل از اجرایی شدن طرحها شده است.

باقر زاده کریمی آبرسانی به جزایر برای حفظ حیات وحش، بستن هزار حلقه چاه غیرمجاز و اصلاح روشهای آبیاری کشاورزی را از اقدامات اولیه فاز اجرایی کار برمی شمرد.

هیچیک از طرح های مصوب نجات دریاچه ارومیه هنوز آغاز نشده است در این میان نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی هم به فاجعه بروز بادهای نمکی و وعده های مسئولان برای مهار این فاجعه اشاره می کند: هنوز هیچ یک از طرح های مصوب نجات دریاچه اجرایی نشده است.

محمد اسماعیل سعیدی تأکید می کند: هر چه سریعتر مطالعات جدی در زمینه نجات دریاچه ارومیه آغاز شود و نباید از عواملی که دریاچه را خشک کرده اند غافل ماند بلکه با اقدامات کارشناسی این عوامل را ریشه یابی و بررسی کرد. انتقال آب به دریاچه ارومیه بی نتیجه است

نماینده مردم تبریز در مجلس شورای اسلامی با بیان اینکه طرح هایی که برای نجات دریاچه ارومیه به تصویب رسیده، اجرایی نشده است، می گوید: در واقع علاج دریاچه ارومیه خیلی دیر شده و تهدید موقعیت گردشگری منطقه، آب های زیرزمینی، بادهای نمکی، زمین های کشاورزی و بیماری های تنفسی از عواقب دیر رسیدن به مشکلات دریاچه ارومیه است.

تا زمانی که اقدام مهم کارشناسی شده ای برای نجات دریاچه ارومیه صورت

نگیرد هر میزان آبی که به آن منتقل شود، بی نتیجه مانده و اثری در نجات دریاچه از بحران نخواهد داشت.

بحران نتیجه سال ها سوء مدیریت یک شبه حل نمی شود
اما رییس سازمان محیط زیست که تنها یک روز پس از انتصابش اولین سفر کاری خود را به بازدید دریاچه ارومیه اختصاص داد یک شبه حل شدن معضل دریاچه ارومیه که نتیجه سال ها سوء مدیریت و بی توجهی مسئولان و مردم است را بسیار ساده انگارانه تلقی می کند و معتقد است: مردم نباید تصور کنند که با تغییر مدیریت و تصویب راهکارها به سرعت می توان دریاچه را از بحران های کنونی نجات داد.

مقدمات اجرای راهکارهای ۱۸ گانه مصوب دولت برای نجات دریاچه ارومیه فراهم شده است

ابتکار جلسات با وزارت نیرو و راهکارهای ارائه شده از سوی آنها را بسیار مفید و اجرایی عنوان می کند و می گوید: در حال حاضر ۱۸ راهکاری که در دولت مصوب شده به تمام دستگاه های مرتبط ابلاغ شده و مقدمات اجرای آنها فراهم شده است.

مردم و کشاورزان بخشی از آب مورد نیاز خود را وقف دریاچه ارومیه کنند
او که نجات دریاچه ارومیه از بحران فعلی را یک فرایند میان بخشی تلقی می کند از تمام دستگاه ها و نهادهای مرتبط می خواهد که وظایفی که در این خصوص به آنها محول شده را به درستی انجام دهند و از مردم و کشاورزان تقاضا می کند بخشی از آب مورد نیاز خود را وقف دریاچه ارومیه کنند.

به اعتقاد رییس سازمان محیط زیست با اینکه مدت زمان زیادی از تشکیل کارگروه نجات دریاچه ارومیه نگذشته اما پیگیری راهکارها و مقدمات اجرای آنها به خوبی فراهم شده و طی هفته های آینده اجرای بخشی از آنها آغاز می شود.
تصویب ستاد احیای دریاچه ارومیه

وزیر نیرو هم در خصوص وضعیت اجرای ۱۹ راهکار فوری دولت برای نجات دریاچه ارومیه می گوید: ما در قالب کارگروهی که برای این موضوع تشکیل داده بودیم، ۱۰ روز زودتر نتایج را در اختیار دولت قرار دادیم و ۲۴ راهکار مورد بررسی قرار گرفت.

به گفته چیت چیان با این وجود، اعتبارات در سال ۹۱ بسیار ناچیز بود و مجموعاً ۱۰ میلیارد تومان برای این موضوع تخصیص یافت و امسال نیز ۲۴ میلیارد تومان

اعتبار جدید برای بررسی احیای دریاچه ارومیه پیش بینی شده بود که تاکنون تنها ۸ میلیارد تومان آن پرداخت شده است.

آغاز مطالعات انتقال آب از خزر به دریاچه ارومیه

چیت چیان از تصویب ستاد احیای دریاچه ارومیه خبر می دهد و می گوید: در روزهای آینده مجری طرح احیای دریاچه ارومیه را نیز مشخص می کنیم و معاونت برنامه ریزی رئیس جمهور نیز وعده داده که منابع کافی برای این کار را در اختیار مجری و وزارت نیرو قرار دهد. اما با توجه به این که از نیمه سال عبور کرده ایم، بخش عمده اقدامات از سال ۹۳ به بعد انجام می شود ولی در حال حاضر در حد اعتبارات در این حوزه متمرکز هستیم و مطالعات انتقال آب خزر به دریاچه ارومیه نیز آغاز شد.

البته پیش از این کارشناسان و مسئولان محیط زیست و برخی از نمایندگان مجلس انتقال آب از دریای خزر و یا رودخانه ارس را به دریاچه ارومیه طرحی هزینه بر و بی فایده عنوان کرده اند و این پروژه را برای اکوسیستم مبدا همراه با خطرات جدی زیست محیطی دانسته اند همچنین بارها گفته شده است به دلیل نبود مدیریت و نظارت کافی بر حوزه آبخیز ارومیه هر میزان آب که به این دریاچه منتقل شود درمانی مقطعی است و بحران را از بین نخواهد برد. بنابراین با توجه به اینکه در حال حاضر مهمترین عامل برای نجات دریاچه ارومیه تأمین منابع مالی است لازم است مسئولان ارشد کشور هر چه سریعتر این اعتبارات را در اختیار دستگاه های مرتبط قرار دهند و سازمان محیط زیست با نظارت و پیگیری های مستمر بهترین گزینه ها که کمترین آسیب را به محیط زیست به همراه دارد تعیین و زمینه برای برون رفت از این بحران ملی را فراهم کند.
گزارش از بهار سلاخورزی